

Stanovisko
k problematice veřejné podpory, zejména v oblasti sportu,
a k některým otázkám souvisejícím s programy MŠMT v oblasti státní podpory sportu

Toto stanovisko je předkládáno jako společné stanovisko v závěru uvedených osob, které byly s žádostí o jeho zpracování osloveny Českou unií sportu, z.s. (ČUS).

A. Úvod, zadání právního posouzení

V návaznosti na politiku poskytování dotací ze státního rozpočtu České republiky nestátním neziskovým organizacím ústředními orgány státní správy¹ a Koncepti státní podpory sportu v České republice² realizuje MŠMT státní podporu sportu prostřednictvím vyhlášených programů v oblasti státní podpory sportu formou dotací.

Sport a sportovní činnost jsou v souladu se zákonem č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu, ve znění pozdějších předpisů, dále podporovány ze strany územních samosprávných celků, tj. krajů a obcí.

Jakékoliv dotace poskytované ze státního rozpočtu, jakož i z jiných veřejných rozpočtů, zejm. z rozpočtů krajů a obcí, mohou přitom mít relevanci z hlediska právní úpravy veřejné podpory.

V této souvislosti ČUS požádala o právní stanovisko, resp. vyjádření k tomu, která opatření se považují za veřejnou podporu a jaké jsou důsledky toho, pokud určité opatření je veřejnou podporou, a dále o vyjádření v obecné rovině k tomu, zda jednotlivé programy MŠMT v rámci státní podpory sportu mohou mít s ohledem na jejich rámcové vymezení v dokumentu „Státní podpora sportu pro rok 2015“³ relevanci z hlediska veřejné podpory.

B. Právní analýza

1) Obecně k problematice veřejné podpory

Právní úprava

Institut veřejné podpory je **legislativně zakotven na úrovni primárního práva Evropské unie**, tj. práva přímo účinného a aplikovatelného ve všech členských státech Evropské unie bez nutnosti provedení v rámci vnitrostátní právní úpravy (potažmo bez možnosti odchylné vnitrostátní právní úpravy). Konkrétně je právní úprava veřejné podpory obsažena v člancích 107 až 109 Smlouvy o fungování Evropské unie (dále též jen „SFEU“). Problematika veřejné podpory je také dále upravena v přímo aplikovatelných sekundárních právních předpisech Evropské unie, zejm. pokud

¹ Usnesení vlády České republiky ze dne 1. února 2010 č. 92 o Zásadách vlády pro poskytování dotací ze státního rozpočtu České republiky nestátním neziskovým organizacím ústředními orgány státní správy, ve znění pozdějších změn.

² Usnesení vlády České republiky ze dne 9. března 2011 č. 167 o Koncepti státní podpory sportu v České republice.

³ Dokument „Státní podpora sportu pro rok 2015“ projednaný poradou vedení MŠMT dne 10. července 2014 pod č. j. MŠMT-18969/2014 (dostupný též on-line z: <http://www.msmt.cz/sport/statni-podpora-sportu-pro-rok-2015>).

jde o procesní pravidla v oblasti veřejné podpory⁴ a tzv. blokové výjimky⁵, ale i další oblasti veřejné podpory⁶. Na vnitrostátní úrovni jsou upraveny pouze dílčí otázky související s veřejnou podporou.⁷

Vymezení veřejné podpory

Pokud jde o samotné vymezení pojmu veřejná podpora, dle článku 107 odst. 1 SFEU je veřejnou podporou, resp. v terminologii evropského práva státní podporou, podpora poskytovaná v jakékoli formě státem nebo ze státních prostředků, která narušuje nebo může narušit hospodářskou soutěž tím, že zvýhodňuje určité podniky nebo určitá odvětví výroby, pokud ovlivňuje obchod mezi členskými státy.

Ze shora uvedeného vymezení veřejné podpory v článku 107 odst. 1 SFEU se dovozují 4 definiční znaky veřejné podpory, které musí být všechny současně naplněny, aby určité opatření (podpora) mohlo být považováno za veřejnou podporu. Těmito definičními znaky jsou:

1. podpora je poskytnuta státem nebo z veřejných prostředků,
2. podpora zvýhodňuje určité podniky nebo určitá odvětví podnikání a je selektivní,
3. podpora narušuje nebo může narušit hospodářskou soutěž;
4. je ovlivněn obchod mezi členskými státy.

Pro vytvoření alespoň rámcové představy je namíste shora uvedené definiční znaky je stručně rozvést.

K prvnímu definičnímu znaku je třeba uvést, že se zpravidla bude jednat o dotace z veřejných rozpočtů (jako v případě předmětných dotací ze státního rozpočtu v oblasti sportu). Podpora však může mít i jiné formy, pokud jsou takovým opatřením (podporou) zatíženy veřejné rozpočty. Takovými jinými typickými formami jsou např. daňové zvýhodnění, prominutí povinného odvodu do veřejného rozpočtu, prodej či nájem za zvýhodněnou cenu apod.

Ke druhému definičnímu znaku je nutno uvést, že **podnik** je svébytný pojem evropského práva, přičemž zjednodušeně se tímto rozumí jakákoliv entita vykonávající hospodářskou (ekonomickou) činnost, a to bez ohledu na právní formu takové entity, její status či způsob financování. Tento definiční znak je tedy spojen s **pojmem hospodářské činnosti**, kterou se rozumí **nabízení zboží a služeb na trhu**. Není přitom rozhodné, zda jde o činnost ziskovou či činnost poskytovanou za úplatu. Rozhodující je, zda pro danou činnost (zboží či služby) existuje trh, resp. určitý druh soutěže (konkurence).⁸ **Zvýhodnění** představuje stav, který by za běžných tržních podmínek nenastal. Ke zvýhodnění přitom dochází např. už v situaci, kdy podpora snižuje náklady, které by musel příjemce podpory běžně nést ze svých zdrojů. **Selektivnost** opatření pak spočívá v tom, že není aplikováno vůči všem podnikům na trhu stejně a nelze jej tedy považovat za obecné opatření.

Třetí definiční znak velmi úzce souvisí s předchozím definičním znakem, neboť jakákoliv výhoda určitému podniku, která ho „posílí“ v konkurenci s jinými podniky a která není získána za běžných

⁴ Nařízení Rady (ES) č. 659/1999 ze dne 22. března 1999, kterým se stanoví prováděcí pravidla k článku 93 Smlouvy o ES a nařízení Komise (ES) č. 794/2004 ze dne 21. dubna 2004, kterým se provádí nařízení Rady (ES) č. 659/1999, kterým se stanoví prováděcí pravidla k článku 93 Smlouvy o ES.

⁵ Nařízení Komise (EU) č. 651/2014 ze dne 17. června 2014, kterým se v souladu s články 107 a 108 Smlouvy prohlašují určité kategorie podpory za slučitelné s vnitřním trhem.

⁶ Problematika podpory *de minimis*, problematika veřejné podpory v oblasti služeb obecného hospodářského zájmu aj.

⁷ Zejm. zákon č. 215/2004 Sb., o úpravě některých vztahů v oblasti veřejné podpory a o změně zákona o podpoře výzkumu a vývoje, ve znění pozdějších předpisů, zákon 319/2006 Sb., o některých opatřeních ke zprůhlednění finančních vztahů v oblasti veřejné podpory, a o změně zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů, ve znění pozdějších předpisů.

⁸ Za hospodářskou činnost může být v tomto smyslu považováno i pořádání sportovních závodů.

tržních podmínek, je zpravidla schopna hospodářskou soutěž narušit. Skutečné narušení hospodářské soutěže přitom není nutno nijak prokazovat, ale postačí, pokud je zde taková možnost.

Konečně ke čtvrtému definičnímu znaku je třeba uvést, že není stanovena žádná hranice, kdy konkrétní opatření již ovlivňuje obchod mezi členskými státy, tj. výměnu zboží, služeb či kapitálu. Obchod může být ovlivněn pozitivně (zvýšení exportu) nebo negativně (snížení importu). Z rozhodovací praxe a judikatury vyplývá, že i malé částky či malá velikost příjemce veřejné podpory může obchod mezi členskými státy ovlivnit. ⁹ Obchod může být ovlivněn i v případě, kdy příjemce podpory není přímo zapojen do příhraničního obchodu či neposkytuje služby mimo stát původu, pokud by tyto služby mohly být poskytovány podniky z jiných členských států a podpora může ztížit přístup na trh podnikům z jiných členských států. Z rozhodovací praxe dále vyplývá, že naplnění tohoto znaku se předpokládá. K ovlivnění obchodu však zpravidla nedochází, pokud předmětné opatření působí pouze lokálně (regionálně), tj. podporovaná činnost má pouze místní význam, či příjemci podporovaných služeb pocházejí pouze z jednoho členského státu.

Pokud v konkrétním případě **nejsou naplněny současně všechny znaky**, pak **se o veřejnou podporu nejedná**. Avšak i v takovém případě je nutno při poskytování podpory (např. přímých dotací) respektovat relevantní vnitrostátní právní úpravu, zejm. rozpočtová pravidla, právní předpisy v oblasti ochrany hospodářské soutěže aj.

Povolená veřejná podpora

Pokud budou současně **naplněny všechny** shora uvedené znaky, **jedná se o veřejnou podporu**, která je v zásadě neslučitelná s vnitřním trhem, tudíž **nedovolená, pokud nebude nalezen právní titul (výjimka) k jejímu legálnímu poskytnutí**. Mezi tyto výjimky (výjimky z obecné neslučitelnosti) patří:

1. Obecné výjimky z neslučitelnosti dle článku 107 odst. 2 SFEU.¹⁰
2. Individuální výjimky z neslučitelnosti dle článku 107 odst. 3 SFEU.¹¹
3. Tzv. blokové výjimky dle nařízení Komise (EU) č. 651/2014 ze dne 17. června 2014, kterým se v souladu s články 107 a 108 Smlouvy prohlašují určité kategorie podpory za slučitelné s vnitřním trhem (dále jen „Nařízení o blokových výjimkách“).
4. Výjimky stanovené Radou na základě článku 108 odst. 2 SFEU.¹²

⁹ Má se však za to, že podpora *de minimis* neovlivňuje obchod mezi členskými státy ani nenarušuje soutěž.

¹⁰ Článek 107 odst. 2 SFEU:

„S vnitřním trhem jsou slučitelné:

a) podpory sociální povahy poskytované individuálním spotřebitelům za podmínky, že se poskytují bez diskriminace na základě původu výrobků;

b) podpory určené k náhradě škod způsobených přírodními pohromami nebo jinými mimořádnými událostmi;

c) podpory poskytované hospodářství určitých oblastí Spolkové republiky Německo postižených rozdělením Německa, pokud jsou potřebné k vyrovnání hospodářských znevýhodnění způsobených tímto rozdělením. Pět let po vstupu Lisabonské smlouvy v platnost může Rada na návrh Komise přijmout rozhodnutí, jímž se toto písmeno zruší.“

¹¹ Článek 107 odst. 3 SFEU:

„Za slučitelné s vnitřním trhem mohou být považovány:

a) podpory, které mají napomáhat hospodářskému rozvoji oblastí s mimořádně nízkou životní úrovní nebo s vysokou nezaměstnaností, jakož i rozvoji regionů uvedených v článku 349 s ohledem na jejich strukturální, hospodářskou a sociální situaci;

b) podpory, které mají napomoci uskutečnění některého významného projektu společného evropského zájmu anebo napravit vážnou poruchu v hospodářství některého členského státu;

c) podpory, které mají usnadnit rozvoj určitých hospodářských činností nebo hospodářských oblastí, pokud nemění podmínky obchodu v takové míře, jež by byla v rozporu se společným zájmem;

d) podpory určené na pomoc kultuře a zachování kulturního dědictví, jestliže neovlivní podmínky obchodu a hospodářské soutěže v Unii v míře odporující společnému zájmu;

e) jiné kategorie podpor, které určí Rada na návrh Komise rozhodnutím.“

¹² Článek 18 odst. 2 SFEU:

S ohledem na věcné vymezení obecných výjimek dle článku 107 odst. 2 SFEU (viz pozn. pod čarou č. 10) a na mimořádnost situací pro aplikaci článku 108 odst. 2 SFEU přichází v praxi, zejm. pro oblast sportu, v úvahu především **níže uvedené možnosti, jak veřejnou podporu poskytnout:**¹³

1. Poskytnutí podpory dle pravidel pro **podporu de minimis**.
2. Využití tzv. **blokové výjimky** a poskytnutí veřejné podpory v souladu s Nařízením o blokových výjimkách.
3. Využití **individuální výjimky** dle článku 107 odst. 3 SFEU na základě tzv. **notifikace Evropské komisi**.

K podpoře de minimis

Podpora poskytovaná dle pravidel pro podporu *de minimis* není považována za veřejnou podporou, neboť s ohledem na její výši se má za to, že není schopna narušit hospodářskou soutěž a ovlivnit obchod mezi členskými státy.

Povolená výše podpory dle pravidel pro podporu *de minimis* se liší dle podporovaných oblastí, přičemž **obecná hranice** dle nařízení Komise (EU) č. 1407/2013 ze dne 18. prosince 2013 o použití článků 107 a 108 Smlouvy o fungování Evropské unie na podporu *de minimis* činí **200 tis. EUR za 3 roky**.¹⁴ V této souvislosti nutno uvést, že jednotlivé podpory poskytnuté jednomu podniku v rámci režimu *de minimis* se pro účely uvedeného limitu **sčítají**.

Poskytovatelé podpory *de minimis* mají povinnost zaznamenat předepsané údaje o poskytnuté podpoře *de minimis* do centrálního registru *de minimis*. Zákonná lhůta pro záznam je 5 pracovních dní ode dne poskytnutí podpory *de minimis* příjemci.

K blokovým výjimkám

V případě, že limity podpory *de minimis* nebudou dostačující, přichází v úvahu využití tzv. blokové výjimky. Tyto jsou upraveny v Nařízení o blokových výjimkách, a to pro jednotlivé oblasti/kategorie veřejné podpory. Pro možnost aplikace blokové výjimky Nařízení o blokových

„Zjistí-li Komise poté, co vyzvala zúčastněné strany k podání připomínek, že podpora poskytovaná některým státem nebo ze státních prostředků není slučitelná s vnitřním trhem podle článku 107 nebo že je zneužívána, rozhodne, že dotyčný stát ve lhůtě stanovené Komisí takovou podporu zruší nebo upraví.

Nepodrobí-li se dotyčný stát tomuto rozhodnutí ve stanovené lhůtě, může Komise nebo jiný zainteresovaný stát, odchýlně od článků 258 a 259, předložit věc přímo Soudnímu dvoru Evropské unie.

Rada může na žádost členského státu jednomyslně rozhodnout, že podpora, kterou tento stát poskytuje nebo hodlá poskytnout, má být odchýlně od článku 107 nebo nařízení podle článku 109 považována za slučitelnou s vnitřním trhem, odůvodňují-li takové rozhodnutí mimořádné okolnosti. Zahájila-li již Komise ve věci této podpory řízení podle prvního pododstavce tohoto odstavce, bude podáním žádosti příslušného státu Radě uvedené řízení pozastaveno až do vyjádření Rady.

Nevyjádří-li se však Rada do tří měsíců po podání této žádosti, rozhodne věc Komise.“

¹³ S ohledem na zaměření na oblast sportu je zde stranou ponechána problematika veřejné podpory u služeb obecného hospodářského zájmu, tj. služeb v oblastech jako přeprava cestujících, poštovní služby, energetika, odpadové a vodní hospodářství, zdravotní péče apod., a s tím související možnost poskytování vyrovnávací platby za závazek veřejné služby.

¹⁴ V oblasti silniční nákladní dopravy činí hranice 100 tis. EUR za 3 roky, v oblasti zemědělství činí hranice 15 tis. EUR za 3 roky (nařízení Komise (EU) č. 1408/2013 ze dne 18. prosince 2013 o použití článků 107 a 108 Smlouvy o fungování Evropské unie na podporu *de minimis* v odvětví zemědělství), v oblasti rybolovu a akvakultury činí hranice 30 tis. EUR za 3 roky (nařízení Komise (EU) č. 717/2014 ze dne 27. června 2014 o použití článků 107 a 108 Smlouvy o fungování Evropské unie na podporu *de minimis* v odvětví rybolovu a akvakultury) a v případě služeb obecného hospodářského zájmu 500 tis. EUR za 3 roky (nařízení Komise (EU) č. 360/2012 o použití článků 107 a 108 Smlouvy o fungování Evropské unie na podporu *de minimis* udílenou podnikům poskytujícím služby obecného hospodářského zájmu).

výjimkách stanoví jednak obecné podmínky a jednak zvláštní podmínky, jakož i finanční limity pro jednotlivé kategorie veřejné podpory.

Kategorií veřejné podpory upravenou Nařízením o blokových výjimkách, kterou je možné využít v oblasti sportu, je „*Podpora na sportovní a multifunkční rekreační infrastrukturu*“. Zvláštní podmínky pro využití této výjimky jsou upraveny v článku 55 Nařízení o blokových výjimkách. Podpora může být poskytnuta jako investiční podpora (včetně podpory na výstavbu nebo modernizaci) nebo jako provozní podpora. Dle článku 4 odst. 1 písm. bb) Nařízení o blokových výjimkách jsou přitom finanční limity, tj. limity, při jejichž překročení není možné pro takovou „nadlimitní“ podporu využít blokovou výjimku, u **investiční podpory 15 milionů EUR** nebo pokud **celkové náklady na projekt přesahují 50 milionů EUR**.¹⁵ U **provozní podpory činí finanční limit 2 miliony EUR na infrastrukturu ročně**.

V případě poskytnutí veřejné podpory na základě blokové výjimky **není nutná notifikace** Evropské komisi a k poskytnutí veřejné podpory tedy není nutné vyčkat na rozhodnutí Evropské komise o tom, zda je veřejná podpora slučitelná s vnitřním trhem a lze ji tedy poskytnout či nikoliv. Poskytovatelé veřejné podpory mají **pouze oznamovací povinnosti** ve vztahu k Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, potažmo Evropské komisi.¹⁶

K individuálním výjimkám (notifikace)

Pokud nelze podporu poskytnout ani na základě blokové výjimky, nezbývá, než se obrátit na Evropskou komisi a zamýšlenou veřejnou podporu u ní tzv. **notifikovat**. Veřejná podpora přitom nesmí být poskytnuta dříve, než Evropská komise rozhodne o tom, zda je taková veřejná podpora slučitelná s vnitřním trhem.

2) Veřejná podpora ve sportu

V oblasti sportu se lze nejčastěji setkat se dvěma oblastmi podpory, a to jednak s podporou spočívající ve financování sportovní infrastruktury (ať už financování výstavby či provozu takové infrastruktury) a jednak s podporou spočívající v poskytování dotací přímo na činnost sportovních klubů, spolků či svazů.

Financování sportovní infrastruktury

Dle rozhodovací praxe Evropské komise, resp. judikatury Soudního dvora EU je financování jakéhokoli typu infrastruktury, které je spjato s hospodářskou činností (např. pronájem sportovního zařízení), relevantní z pohledu veřejné podpory. Pokud se však jedná o financování infrastruktury, které není spjato s hospodářskou činností (např. sportovní hřiště dostupná všem bezúplatně), není nutné dané opatření (podporu) z pohledu pravidel veřejné podpory nikterak upravovat.

¹⁵ V této souvislosti je třeba upozornit na zavádějící či nepřesné české znění článku 4 odst. 1 písm. bb) Nařízení o blokové výjimce, které je odlišné od anglického, německého či francouzského znění a dle kterého se nařízení se nepoužije na podporu, jejíž výše přesahuje 15 milionů EUR „*nebo část celkových nákladů přesahující 50 milionů EUR na projekt*“. Z anglického, německého francouzského znění směrnice však vyplývá, že se jedná o celkové náklady přesahující 50 milionů na projekt, nikoliv část celkových nákladů. Z uvedeného tedy vyplývá, že se blokova výjimka nevztahuje na projekty s celkovými náklady přes 50 milionů EUR, přičemž české znění předmětného ustanovení Nařízení o blokové výjimce nedává v tomto ohledu příliš smysl.

¹⁶ Povinnost předkládat souhrnné informace do 20 dnů od poskytnutí podpory (či spuštění programu podpory) a předkládání výročních zpráv o aplikaci blokové výjimky.

Jak již bylo shora v souvislosti s blokovými výjimkami uvedeno, pokud se v konkrétním případě jedná o opatření (dotaci) představující veřejnou podporu, lze v oblasti podpory sportovní infrastruktury¹⁷, pokud by podpora směřovala na výstavbu, modernizaci či provoz sportovní infrastruktury, **aplikovat Nařízení o blokových výjimkách**.

Pokud by nebylo možné veřejnou podporu poskytnout v souladu s Nařízením o blokových výjimkách, lze uvažovat o podpoře v **režimu podpory *de minimis***, event. **notifikovat** zamýšlenou veřejnou podporu Evropské komisi a usilovat o získání individuální výjimky.

Financování činnosti sportovních klubů

V souvislosti s financováním sportovní činnosti jako takové je nutno konstatovat, že pravidla veřejné podpory se uplatní v takovém rozsahu, v jakém sport představuje hospodářskou činnost. Dle rozhodovací praxe Evropské komise a judikatury Soudního dvora EU je to případ profesionálních sportovních klubů, které se zapojují do ekonomických činností, jakými jsou např. přestupy hráčů, uzavírání reklamních a sponzorských smluv, prodej vysílacích práv, distribuce reklamních předmětů či jiné ekonomické činnosti. Zpravidla se přitom dle dlouhodobě zastávaného výkladu jedná o kluby působící v prvních dvou nejvyšších ligových soutěžích, zejm. v „komerčně lukrativních“ sportovních odvětvích (v případě méně komerčně atraktivních sportů je možné, že by nemusel být naplněn znak veřejné podpory spočívající v narušení obchodu mezi členskými státy).

Na profesionální sportovní kluby je nahlíženo jako na podnik, přičemž podpora dávající výhodu profesionálnímu sportovnímu klubu bude mít velmi pravděpodobně potenciál narušit hospodářskou soutěž a ovlivnit obchod mezi členskými státy ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU. Vzhledem k tomu by dotace ve prospěch profesionálních klubů měly být poskytovány v souladu s relevantními předpisy upravujícími poskytování veřejné podpory.

Pokud jde o zájmový, amatérský sport, tj. sportovní kluby na nižších úrovních, tělovýchovné jednoty apod., které nevykonávají ekonomickou činnost a jejichž členové se scházejí zejména za účelem uspokojení svých sportovních potřeb, pak podpora poskytována takovým klubům dle výkladové praxe Evropské komise nepodléhá pravidlům veřejné podpory. Tento závěr však platí za předpokladu, že podpora nesměřuje na hospodářskou činnost, kterou tyto kluby mohou nepochybně v určitém rozsahu také vykonávat (např. pronájem sportovních zařízení, pořádání sportovních závodů, zejm. těch komerčně atraktivních, apod.)

3) Programy MŠMT v kontextu veřejné podpory

V rámci Státní podpory sportu pro rok 2015 je vyhlášeno 7 programů pro celkem 2 oblasti, a to:

- Pro oblast „Státní sportovní reprezentace a přípravy sportovních talentů“:
 - Program I – Sportovní reprezentace ČR
 - Program II – Sportovně talentovaná mládež
- Pro oblast „Všeobecné sportovní činnosti“:
 - Program III – Činnost sportovních organizací
 - Program IV – Údržba a provoz sportovních zařízení
 - Program V – Činnost sportovních svazů
 - Program VI – Významné sportovní akce
 - Program VII – Zdravotně postižení sportovci

¹⁷ Byť není pojem „sportovní infrastruktura“ v Nařízení o blokových výjimkách ani v jiném předpisu definován, z povahy věci a z okolností vyplývá, že se jedná o technické zařízení či vybavení určené pro výkon sportovní aktivity, nikoliv tedy o organizační strukturu a její fungování představované zejm. činností sportovních klubů či svazů apod.

Dle uvedeného dokumentu se jedná o podporu v neinvestiční oblasti, přičemž příjemci jsou nestátní neziskové organizace – spolky, „pokud není vymezeno cílem programu jinak“.

Dle metodického materiálu pro státní podporu sportu pro období 2015 až 2018¹⁸ je účelové zaměření jednotlivých programů následující.

Program I – Sportovní reprezentace ČR je určen na podporu sportovní přípravy reprezentantů v kategoriích dospělých (seniorů) a juniorů a jejich účasti na vrcholných mezinárodních soutěžích, prostřednictvím sportovních svazů s celostátní působností.

Program II – Sportovně talentovaná mládež je určen na podporu sportovní přípravy talentů dorostenecké a juniorské kategorie (zpravidla věkové kategorie 6 – 15 let a 15 -19 až 23 let), prostřednictvím vybraných sportovních svazů, které jsou zařazeny do systému přípravy sportovních talentů. Podpora je zaměřená i na ostatní sportovní svazy mimo program olympijských her.

Program III – Činnost sportovních organizací je určen na podporu sportovní, organizační a obsahové činnosti neziskových nevládních organizací – spolků (dále též jen „NNO“), zejména zabezpečení organizace sportu (v organizační struktuře – profesionální administrativní zabezpečení), včetně podpory ústředí, ale i krajských, regionálních článků organizační struktury NNO, a také na doplnění podpory vyhlášeného speciálního zaměření. Zaměřeno na činnost sportovních organizací.

Program IV – Údržba a provoz sportovních zařízení je určen na podporu udržování a provozování sportovních zařízení ve vlastnictví, výpůjčce nebo dlouhodobém nájmu spolků, přičemž sportovním zařízením je objekt, pozemek, vodní plocha, budova nebo jejich soubor sloužící výhradně nebo převážně pro provozování sportu, včetně udržování technických prostředků, strojů a zařízení sloužících ke sportovní činnosti.

Program V – Činnost sportovních svazů je určen na podporu sportovní, organizační a obsahové činnosti spolků, zejména zabezpečení organizace sportu (v organizační struktuře – profesionální administrativní zabezpečení), pravidelné sportovní činnosti, včetně podpory ústředí, ale i krajských, regionálních článků organizační struktury spolků, a také na doplnění podpory vyhlášeného speciálního zaměření. Zaměřeno na činnost sportovních svazů.

Programu VI – Významné sportovní akce je určen na podporu významných sportovních akcí celospolečenského charakteru na mezinárodní úrovni, zejména pořádaných na území ČR.

Programu VII – Zdravotně postižení sportovci je určen na podporu sportovní, organizační a obsahové činnosti NNO, zejména zabezpečení organizace sportu (v organizační struktuře – profesionální administrativní zabezpečení), pravidelné sportovní činnosti, včetně podpory ústředí, ale i krajských, regionálních článků organizační struktury NNO, a také na doplnění podpory vyhlášeného speciálního zaměření. Zaměřeno na činnost zdravotně postižených sportovců.

Předně je nutno uvést, že ze shora uvedeného obsahového vymezení jednotlivých programů nelze dělat paušální a definitivní závěry, zda určitý program představuje opatření zakládající veřejnou podporu či nikoliv. Vždy je třeba přihlížet ke konkrétním účelům, na které je či může být podpora v rámci příslušného programu poskytována. Obecně lze konstatovat to, co již bylo uvedeno shora, tedy pokud je podpora poskytována na hospodářskou činnost, pak se zpravidla bude dotýkat oblasti veřejné podpory. Není přitom rozhodné, že podpora je poskytována nevládním neziskovým

¹⁸ Dokument „Metodický postup poskytování dotací vyhlášených Státní podporou sportu pro období 2015 až 2018“, dostupný on-line z: <http://www.msmt.cz/sport/metodicky-postup-poskytovani-dotaci-v-oblasti-sportu-pro-2>.

organizacím – spolkům, neboť i ty mohou být považovány za podniky ve smyslu článku 107 odst. 1 SFEU (pro posouzení určité entity jako podniku totiž není rozhodující její forma).

Pokud jsou v rámci programu poskytovány finanční dotace na provoz sportovních zařízení, která jsou vedle využití pro účely spolků také pronajímána veřejnosti, a tedy v konkurenci s vlastníky či provozovateli jiných nepodporovaných sportovních zařízení, pak takové finanční dotace mohou být relevantní z hlediska veřejné podpory (zde však lze uvažovat o využití shora uvedené blokované výjimky pro podporu sportovní infrastruktury). Také v případě, že v rámci programu je poskytována finanční dotace na realizaci mezinárodně významné a komerčně atraktivní sportovní soutěže či závodu, může mít taková podpora relevantní z hlediska veřejné podpory. V tomto ohledu **se jako relevantní z hlediska veřejné podpory mohou na první pohled jevit Program V (Údržba a provoz sportovních zařízení) a Program VI (Významné sportovní akce)**. Je však třeba uvést, že i v rámci těchto programů si lze zároveň představit opatření, která mohou zakládat veřejnou podporu, vedle opatření, která veřejnou podporu zakládat nebudou. Jak již bylo totiž shora uvedeno, je pro závěr, že se jedná o veřejnou podporu, důležité naplnění současně všech 4 definičních znaků veřejné podpory, přičemž u sportovních zařízení ryze místního významu pravděpodobně nebude (i ohledem na rozhodovací praxi Evropské komise v této oblasti) poskytovaná podpora schopna ovlivnit obchod mezi členskými státy. Bude však záležet na konkrétním druhu, podobě a lokalitě podporovaného zařízení (např. v případě zařízení v podobě wellness centra, které je umístěno v blízkosti státních hranic a navíc inzeruje své služby v zahraniční, resp. inzerce směřuje i na zahraniční klientelu, bude znak spočívající v ovlivnění obchodu mezi členskými státy pravděpodobně naplněn).

S ohledem na shora uvedené lze pak jako **méně problematický či bezproblémový, s ohledem na obsahové vymezení, považovat Program I (Sportovní reprezentace ČR), Program II (Sportovně talentovaná mládež), Program III (Činnost sportovních organizací), Program V (Činnost sportovních svazů) a Program VII (Zdravotně postižení sportovci)**, a to za předpokladu, že z podpory poskytované v rámci těchto programů není financován zejm. provoz sportovních zařízení, která jsou pronajímána veřejnosti a jsou v konkurenci s jinými nepodporovanými sportovními zařízeními, či jakákoliv jiná činnost, která má povahu činnosti hospodářské.

Závěrem je v této souvislosti nutno uvést, že **předmětný režim státní podpory sportu** (tj. režim, jehož rámec je vymezen zákonem č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu, zákonem č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, usnesením vlády České republiky ze dne 1. února 2010 č. 92 týkající se zásad vlády pro poskytování podpory ze státního rozpočtu České republiky nestátním neziskovým organizacím ústředními orgány státní správy a usnesením vlády České republiky ze dne 9. března 2011 č. 167 o Koncepci státní podpory sportu v České republice), na jehož základě jsou nyní vyhlášeny i programy MŠMT v rámci „Státní podpora sportu pro rok 2015“, byl **prošetřován Evropskou komisí na základě stížnosti**.¹⁹ V rámci svého rozhodnutí přitom Evropská komise dospěla k závěru, že **v rozsahu, v jakém dané opatření zakládá veřejnou podporu**,²⁰ **je dané opatření (režim podpory) slučitelné se společným trhem** (ve smyslu článku 107 odst. 3 písm. c) SFEU).²¹ V případě předmětného režimu státní podpory sportu, a to **v podobě, v jaké byl tento režim předmětem šetření Evropské komise, se tak jedná o veřejnou podporu dovolenou**, byť „schválenou“ až dodatečně v rámci řízení Evropské komise o stížnosti. V této souvislosti je však potřeba uvést, že **jakékoliv změny režimu** v podobě, ve které byl předmětem šetření ze strany

¹⁹ Jedná se o případ SA.33575 (2013/NN) – Česká republika – Podpora pro nezisková sportovní zařízení od ústředních vládních institucí. Rozhodnutí Evropské komise v této je dostupné on-line z: http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=3_SA_33575.

²⁰ Tzn., že v rámci tohoto opatření (režimu podpory) mohou existovat jednotlivé finanční dotace, které nejsou veřejnou podporou, vedle dotací, které veřejnou podporou být mohou,

²¹ Dle tohoto ustanovení mohou být za slučitelné s vnitřním trhem považovány podpory, které mají usnadnit rozvoj určitých hospodářských činností nebo hospodářských oblastí, pokud nemění podmínky obchodu v takové míře, jež by byla v rozporu se společným zájmem.

Evropské komise, které nejsou pouze změnami čistě formálního či administrativního charakteru, jež nemohou ovlivnit hodnocení slučitelnosti s vnitřním trhem, je nutno rovněž notifikovat Evropské komisi. Rovněž by bylo nutné notifikovat opatření veřejné podpory v situaci, pokud by se jednalo o vytvoření zcela nového režimu podpory.

Pro úplnost je v této souvislosti nutné dodat, že předmětné rozhodnutí Evropské komise, kterým prohlásila daný režim podpory za slučitelný s vnitřním trhem, je napadeno žalobou u Soudního dvora EU,²² přičemž výsledek tohoto soudního řízení nelze předjímat, bude však pro oblast státní podpory sportu nepochybně velmi významný.

V Praze dne 1. 9. 2015

JUDr. Mgr. Marcel Petrásek, MBA, LL.M.
advokát

Mgr. Daniel Viduna
advokát

JUDr. Karel Kocura
právník

Mgr. Gabriela Petrusová
vedoucí Legislativně právního odboru ČUS

advokátní kancelář
Petrásek & Slepíčka
v.o.s.
Praha 1
office@akpes.cz tel.: 222 946 585
-1-

Všichni zpracovatelé působí mimo jiné i jako členové Legislativní rady Výkonného výboru České unie sportu, z.s.

²² Jedná se o případ T-693/14 Hamr Sport proti Komisi (žaloba podána dne 24. září 2014).